

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 26 september 2019

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Jan De Haes

Telefoon: 03 240 52 60

Agenda nr. 3/8

APB PIH. Evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Goedkeuring.

Artikel 221 van het provinciedecreet bepaalt dat elk provinciaal verzelfstandigd agentschap in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de provincieraad een evaluatierapport opmaakt over de uitvoering van samenwerkingsovereenkomst. Dit rapport omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging. De provincieraad spreekt zich binnen de drie maanden uit over deze evaluatie.

Concreet wordt, nadat de besluitvorming binnen de verzelfstandigde entiteiten werd afgerond, de evaluatierapporten van alle APB's en EVAP's voorgelegd aan de provincieraad in vergadering van heden (18 entiteiten).

In casu wordt aan uw raad het evaluatierapport voorgelegd van het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne. De Raad van Bestuur van het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne heeft in haar zitting van 27 juni 2019 het evaluatierapport goedgekeurd.

Concreet wordt aan uw raad het evaluatierapport voorgelegd van het Autonoom Provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne.

Het rapport bevat samengevat de volgende elementen:

- Een situering van de huidige context en werking
Wat doet het APB?

- De keuze en redenen voor de verzelfstandiging

Zijn die redenen van deze verzelfstandiging nog steeds aanwezig?

Heeft de verzelfstandiging bijgedragen tot de realisatiegraad van de doelstellingen en actieplannen?

- Een overzicht van de financiële situatie op het einde van de vorige legislatuur.

Dit bevat een opgave van de dotatie 2018, het aantal VTE en de opgebouwde reserves einde 2018.

- Een slotconclusie over de verzelfstandiging.

Evaluatierapport:

1. Situering APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne

Het Provinciaal Instituut voor Hygiëne, ontstaan bij het beging van de vorige eeuw, focust zich sedert de jaren '90 op milieu, natuur, labo, basisgezondheidszorg en

epidemiologie met ondersteuning van de lokale overheid. Hedendaags vertaalt zich dat in volgende missie:

het bevorderen van de volksgezondheid en een kwalitatieve leefomgeving op een duurzame wijze, via de onderbouwing van het provinciaal beleid, de ondersteuning van het gemeentelijk beleid en de samenwerking met gewestelijke instanties.

Om die missie te concretiseren beschikt het PIH over de inhoudelijke diensten milieu en gezondheid. Het laboratorium is de spil van de technische ondersteuning. Het focust op milieuonderzoek; vooral op het onderzoek van water en bodem.

Naar structuur toe werd het PIH in 2003 verzelfstandigt als gewoon provinciebedrijf. Vanaf 2014 werd ingevolge het Provinciedecreet, het gewoon provinciebedrijf PIH omgevormd tot een APB.

Het APB ressorteert onder het departement Leefmilieu.

2. De keuze van de verzelfstandiging

Het gewoon provinciebedrijf PIH werd in 2014 omgevormd tot een autonoom provinciebedrijf (APB). De overwegingen, die deze keuze bepaalden en die ook van toepassing zijn voor de andere gewone provinciebedrijven, zijn de volgende:

- mogelijkheid tot het voeren van een decentrale boekhouding op maat;
- mogelijkheid om eigen inkomsten rechtstreeks te kunnen koppelen aan exploitatie-beslissingen;
- mogelijkheid om met schommelende exploitatiegegevens over de jaargrenzen heen om te gaan;
- niet-onderworpen aan de autofinancieringsmarge (in tegenstelling tot de provincie kunnen opgebouwde reserves zowel voor investeringskosten als voor exploitatiekosten worden aangewend).

De redenen voor verzelfstandiging van het PIH tot APB blijven vandaag nog steeds aanwezig.

3. Realisatie van de doelstellingen, actieplannen en acties

Er werd tijdens deze legislatuur heel wat gerealiseerd in het kader van de vooropgestelde beleidsdoelstellingen en actieplannen.

Beleidsdoelstelling - Versterken milieubeleid doelgroepen en educatie

We voeren een duurzaam milieubeleid via een gericht subsidiebeleid, een versterking van het doelgroepenbeleid, met als belangrijkste doelgroep de gemeenten en het aanbieden van kwalitatieve milieueducatie.

Actieplan - Kenniscentrum milieu en gezondheid

We bouwen een provinciaal en interprovinciaal kenniscentrum uit, gebaseerd op labo-onderzoek en een team van milieu-gezondheidsdeskundigen ter ondersteuning van het milieubeleid. We bundelen onze expertise met inbegrip van labo-analysecapaciteit, zowel binnen onze eigen provincie als binnen Vlaanderen en stellen deze ter beschikking van het eigen bestuur en andere besturen, ter versterking van het leefmilieubeleid.

Dit actieplan omvat acties op vlak van deskundigheid labo-analyse, bodem, water, staalname, geluid, handhaving van de milieuwetgeving en milieu & gezondheid.

Beleidsdoelstelling - Welzijn en gezondheid

De provincie wil de levenskwaliteit en gezondheid van inwoners van de provincie Antwerpen bevorderen, met bijzondere aandacht voor maatschappelijk kwetsbare doelgroepen. Wij zijn hiervoor - binnen het Vlaams wetgevend kader - de vanzelfsprekende partner van welzijnsorganisaties en lokale besturen voor bovenlokale noden en uitdagingen.

Actieplan - Gezondheid

We ondersteunen de preventie met het oog op de gezondheid van onze meest kwetsbare burgers.

Dit actieplan omvat acties op vlak van opvolging grootkeukenhygiëne, preventie van aangeboren afwijkingen en vaccinatie van moeilijk te bereiken groepen.

Het PIH is erin geslaagd de acties binnen de gekozen actieplannen succesvol uit te voeren met het oog op het bereiken van de voormelde beleidsdoelstellingen op vlak van milieu en gezondheid.

De periode 2014-2018 was succesvol voor het PIH met:

- Het ter beschikking stellen van de expertise op vlak van milieu en gezondheid aan zowel de eigen, de lokale als de Vlaamse, federale en Europese overheid. Het uitvoeren van grote opdrachten in het labo met als resultaat de verwerking van een groot aantal stalen.
- Participatie in een aantal belangrijke Vlaamse programma's voor milieu en gezondheid: zowel in het steunpunt milieu en gezondheid voor het departement omgeving, als in de partnerorganisatie voor milieu en gezondheid voor het Agentschap Zorg en Gezondheid. En participatie in de 3xG studie in de gemeenten Mol, Retie en Dessel. Daarnaast ook uitvoering van een aantal kortere onderzoeken op vlak van milieu en gezondheid ter ondersteuning van gemeenten, Vlaanderen, België en Europa.
- Uitvoeren in opdracht van OVAM van een inventarisatie van verontreinigende sites in de provincies Antwerpen, Limburg en Vlaams Brabant.
- Opstarten en verlengen van het vaccinatieprogramma voor ondergevaccineerde groepen in opdracht van Vlaanderen (Agentschap Zorg en Gezondheid).
- Uitbreiding van het aanbod van geluidsonderzoek met een tweede erkenning geluidsdeskundige en ondersteuning handhaving naar oa gemeenten en politiezones met uitbreiding van het team handhaving.
- In de afgelopen 5 jaar deden alle gemeenten van de provincie een beroep op het PIH voor één of andere vorm van ondersteuning: labo-analyses, deskundigheid op vlak van water, bodem, geluid, de milieuwetgeving, milieu en gezondheid of de opmaak van een broeikasgasinventaris in het kader van klimaatbeleid.

Op grond van de toegekende dotaties en de personeelsinzet kan gesteld worden dat met quasi ongewijzigde financiële middelen, toegekend in het meerjarenplan, en zonder toename van het aantal medewerkers, de toevertrouwde provinciale beleidsacties succesvol werden uitgevoerd en de doelstellingen op vlak van milieu en gezondheid gerealiseerd. De expertise werd verder uitgebouwd en het instrumentenpark vernieuwd en gemoderniseerd.

4. Financiële situatie

Het betreft een positieve situatie hetgeen blijkt uit het navolgend overzicht einde legislatuur:

Dotatiebedrag 2018	Aantal VTE	Opgebouwde reserves eind 2018
6 777 742	102,9	3 093 230,93

5. Eindconclusie

Eindconclusie van het in dit verslag opgenomen evaluatieverslag is dat voor het APB PIH de huidige organisatievorm als positief kan worden beoordeeld. Hij biedt enerzijds de financiële flexibiliteit, nodig om vlot in te kunnen gaan op opdrachten; anderzijds blijft ze als organisatiestructuur dicht bij het moederbestuur, met vergelijkbare rechten en plichten, waarbij het PIH kan gebruik maken van de full service van departementen als logistiek, IT, MCO en nauw kan aansluiten bij het eigen departement leefmilieu. De gekozen organisatievorm wordt als een

meerwaarde beoordeeld. Het APB adviseert dan ook de provincieraad om het Instituut voor Hygiëne in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf te behouden.

De deputatie stelt aan uw provincieraad voor om het evaluatierapport goed te keuren. De deputatie stelt tevens voor dat de huidige organisatievorm van het APB ongewijzigd blijft voor de duur van deze legislatuur aangezien het rapport aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 5 september 2019.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op artikel 221 van het provinciedecreet;

Overwegende dat het bovenstaande evaluatierapport van het Autonoom Provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne tijdens de afgelopen legislatuur.

Artikel 2:

De provincieraad beslist om het Provinciaal Instituut voor Hygiëne te behouden in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf.